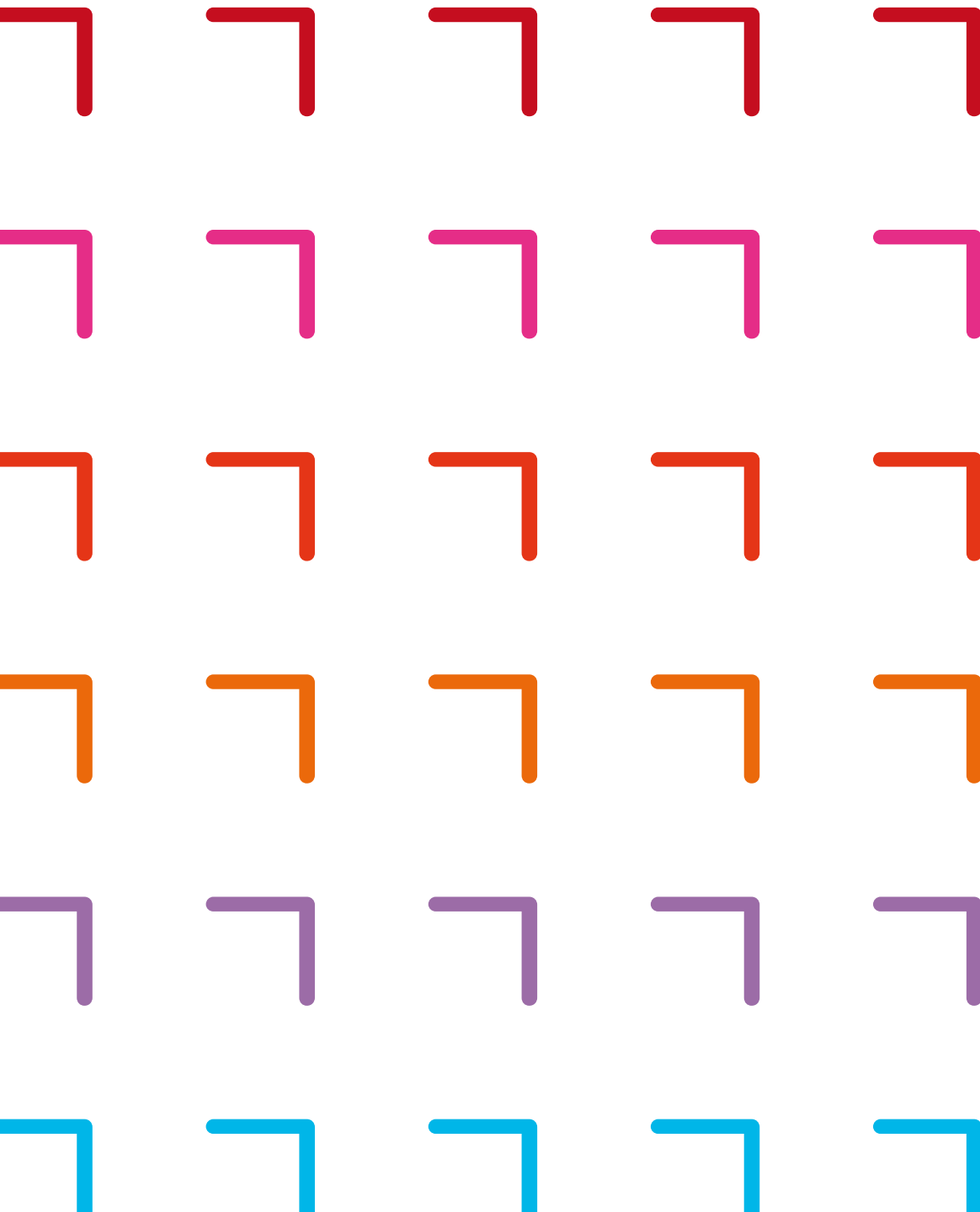

ADVIES 219

DECREET OPHEFFING VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAP EN INNOVATIE (VRWI)

1 JULI 2016

INHOUD

EXECUTIVE SUMMARY

SAMENVATTING

SITUERING

ADVIES

1. OPHEFFING VRWI
2. OMBUIGEN TOT OPPORTUNITEIT
3. TIMING ONTSLAG VRWI-LEDEN

EXECUTIVE SUMMARY

The Flemish coalition partners agreeing on the dissolution of the Flemish Council for Science and Innovation (VRWI) in July 2014 came as an utter surprise for the Council. Indeed, the 2013 concept note on reforming the strategic advisory councils didn't challenge the VRWI's continuation; but merely its legal entity status. The prior SERV's decision in March 2014 to no longer take part in VRWI's activities virtually pushed the Council into a legal vacuum, which in turn may help explain this sudden agreement. The Council deplores that this government's decision invoked the disappearance of the unique forum for discussion between stakeholders from academia, research and the socioeconomic domain. Since partners from academia nor from research are represented in the SERV, their voices are not reflected in its advisory reports.

The VRWI has turned this government's decision into an opportunity. In June 2014 the International Advisory Board (IAB) – acting under the VRWI' auspices – formulated several recommendations to the Flemish government elect on further developing the VRWI's role and activities. Based on foreign best practices, the VRWI provided the Flemish minister for Science and Innovation Philippe Muyters with several proposals for a new advisory body comprised of independent council members. As such, the VRWI is very pleased with the minister recognizing the continued need for an advisory body on innovation, his taking the Council's suggestions to heart, and ultimately establishing a new Flemish Advisory Board on Innovation and Entrepreneurship (*Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen, VARIO*).

The VRWI appreciates that, due to legal reasons, the actual dissolution will only take full effect on the 1st of January 2017. However, the Council asks that VRWI members would be allowed to step down prior to the actual dissolution, i.e. at the VARIO's installment, as scheduled for September 2016.

SAMENVATTING

Het akkoord tussen de Vlaamse regeringspartners over de opheffing van de VRWI in juli 2014 kwam als een complete verrassing voor de Raad. In de conceptnota van 2013 over de hervorming van de strategische adviesraden stond het voortbestaan van de VRWI immers niet ter discussie; het ging enkel over de afschaffing van de rechtspersoon. Allicht hebben de SERV-uitstap in maart 2014 uit de VRWI en het feit dat de VRWI hierdoor in een juridisch vacuüm was beland, meegespeeld in deze beslissing. De VRWI betreurt dat hiermee het unieke forum verdwijnt waarin de academische, onderzoeks- en socio-economische wereld overleg plegen. In de SERV zitten de academische en onderzoekswereld immers niet mee aan de tafel waar de adviezen worden goedgekeurd.

De VRWI heeft deze regeringsbeslissing omgebogen tot een opportuniteit. De International Advisory Board (IAB) – actief in de schoot van de VRWI – had in juni 2014 immers een boodschap gericht aan de nieuwe Vlaamse Regering met daarin een aantal ontwikkelpunten voor de VRWI. De VRWI is op zoek gegaan naar buitenlandse best practices en heeft op basis hiervan voorstellen bezorgd aan minister van Innovatie Philippe Muyters voor een nieuw adviesorgaan met leden die spreken in eigen naam. De VRWI is dan ook zeer tevreden dat minister Muyters de blijvende nood aan een adviesorgaan voor innovatie heeft erkend, de suggesties heeft ter harte genomen, en beslist heeft tot de oprichting van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO). De VRWI verwijst in deze context naar zijn advies 220 bij de oprichting van de VARIO.

De VRWI begrijpt dat omwille van juridische redenen de VRWI-opheffing pas zal kunnen ingaan op 1 januari 2017. De VRWI vraagt echter dat de VRWI-leden al ontslag zouden kunnen nemen op het ogenblik dat de VARIO in werking treedt, en dit zoals voorzien in september 2016.

SITUERING

Op 17 juni 2016 ontving de VRWI een vraag om spoedadvies van de Vlaamse Regering bij het voorontwerp van decreet over de opheffing van de VRWI ('Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, wat betreft de opheffing van de Strategische Adviesraad voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid').

Deze vraag om advies kadert in de volgende context/chronologie:

- In juli 2014 beslissen de Vlaamse regeringspartners tot opheffing van de VRWI (Vlaams Regeerakkoord 2014-2019);
- In oktober 2014 erkent voogdijminister Philippe Muyters in zijn Beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 de nood aan een adviesorgaan voor wetenschap en innovatie;
- De Vlaamse Regering neemt het besluit tot oprichting van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO). In zijn vergadering van 10 juni 2016 keurt de Vlaamse Regering het 'Ontwerp van besluit houdende de oprichting van de VARIO' principieel goed;
- Op 13 juni ontvangt de VRWI een vraag tot strategisch advies bij het 'Ontwerp van besluit houdende de oprichting van de VARIO' binnen de gebruikelijke adviestermijn van 30 dagen;
- Een week later, op 17 juni, volgt de goedkeuring door de Vlaamse Regering van het 'Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, wat betreft de opheffing van de Strategische Adviesraad voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid';
- Op 17 juni ontvangt de VRWI een vraag om spoedadvies bij het voorontwerp van decreet over de opheffing van de VRWI, en dus binnen de 10 werkdagen.

Voorliggend advies gaat over de opheffing VRWI. Gezien de verwevenheid van beide dossiers (opheffing VRWI en oprichting VARIO) heeft de VRWI beslist beide adviezen tegelijkertijd uit te brengen en dus moet dit advies samen worden gelezen met het VRWI-advies over de oprichting van de VARIO.

ADVIES

1. OPHEFFING VRWI

Het akkoord tussen de Vlaamse regeringspartners over de opheffing van de VRWI in juli 2014 kwam onverwacht, zoals bleek uit het voorwoord van het toenmalige VRWI-jaarverslag:

“2014 was een bewogen jaar... In het regeerakkoord lazen we tot onze verbazing dat de VRWI zal worden opgeheven. De afschaffing van de rechtspersoon en bijgevolg de administratieve inbedding van de VRWI in een andere entiteit was verwacht, maar het opheffen van de VRWI was dat allerminst. Niet door de raadsleden en het secretariaat, maar ook niet door de vele betrokken stakeholders.”

(VRWI, Jaarverslag 2014)

De hervorming van de strategische adviesraden was al in 2013 in gang gezet door de vorige Vlaamse Regering, met het oog op een meer efficiënt en effectief adviesstelsel in Vlaanderen. Er waren daarover een conceptnota en adviezen geformuleerd. Voor de VRWI was enkel de afschaffing van de rechtspersoon aan de orde, de bestaansreden van de adviesraad in se stond niet ter discussie.

In maart 2014 volgde dan de eenzijdige beslissing van de SERV-partners om niet langer deel te nemen aan de VRWI-activiteiten en uit de VRWI te stappen. De sociale partners stelden zich te willen concentreren op een beleid dat samenwerking tussen ondernemingen, overheden en kennisinstellingen stimuleert met het oog op economische groei en innovatie, maar ze wensten dit binnen de SERV te doen, waar de kennisinstellingen niet vertegenwoordigd zijn. En dat verontrustte de VRWI.

De VRWI heeft deze SERV- beslissing ten zeerste betreurd omdat de VRWI – en ook zijn voorloper VRWB - steeds een overlegforum was waarbinnen alle betrokken actoren in het domein van wetenschap, technologie en innovatie samen konden reflecteren: de academische- en onderzoekswereld en de socio-economische wereld. Het is net deze brugfunctie die de VRWB/VRWI uniek maakte en aan de basis lag van het succes dat de Raad boekte bij de uitbouw van een breed maatschappelijk draagvlak voor de beleidskeuze om wetenschap en innovatie als grote prioriteit naar voor te schuiven. Een beleidskeuze die ook de huidige Vlaamse Regering opnieuw heeft gemaakt.

De SERV-uitstap bracht de VRWI ook in een juridisch vacuüm, omdat het vierjarig mandaat van de VRWI afliep op 31 december 2013 en de Vlaamse Regering de VRWI niet rechtsgeldig kon samenstellen zonder SERV-voordrachten (van de 20 VRWI-leden dienen er 6 te worden voorgedragen door de SERV).

Bovenstaande elementen hebben allicht meegespeeld in de beslissing van de Vlaamse Regering om de VRWI op te heffen.

2. OMBUIGEN TOT OPPORTUNITEIT

In de schoot van de VRWI was ook een International Advisory Board (IAB) actief, samengesteld uit vier internationale experts inzake wetenschap en innovatie. Deze IAB had in juni 2014 een boodschap gericht aan de toekomstige nieuwe Vlaamse Regering, waarin hij een aantal ontwikkelpunten voor de VRWI had blootgelegd. De IAB kwam immers tot het besluit dat de bestaande innovatiefora in Vlaanderen bevolkt worden met 'gevestigde belangen' en daardoor neigen tot het behoud van de status quo. Daarom pleitte de IAB voor een onafhankelijke W&I-adviesraad in Vlaanderen, met leden die spreken uit eigen naam en niet als (vertegenwoordiger van) belanghebbenden. De aanstelling van de leden van deze raad moest gebaseerd zijn op individuele expertise en ervaring in het werkveld.

De VRWI heeft het VR-akkoord tot opheffing van de VRWI en de IAB-aanbevelingen aangegrepen om op zoek te gaan naar *best practices* op het vlak van wetenschaps- en innovatieadvies in het buitenland (Denemarken, Nederland, Zwitserland, Finland enz.) en heeft op basis hiervan voorstellen bezorgd aan minister Muylers voor een nieuw adviesorgaan.

De VRWI is zeer tevreden dat de blijvende nood aan een adviesorgaan voor wetenschap en innovatie werd erkend door de Vlaamse Regering en dat dit heeft geleid tot het besluit tot oprichting van de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO). Het werkterrein van de nieuwe adviesraad werd door de Vlaamse Regering wel ruimer gedefinieerd, zoals ook blijkt uit de naamgeving. In een afzonderlijk advies bij de oprichting van de VARIO formuleert de VRWI een aantal criteria waaraan moet worden voldaan en die moeten worden bewaakt voor het welslagen van de VARIO.

De VRWI vraagt daarom beide adviezen samen te lezen.

3. TIMING ONTSLAG VRWI-LEDEN

De VRWI begrijpt dat omwille van juridische redenen de VRWI-opheffing pas zal kunnen ingaan op 1 januari 2017. **De opheffing van de VRWI is immers een decretale aangelegenheid die door het Vlaams Parlement moet worden goedgekeurd. De oprichting van de VARIO gebeurt per besluit van de Vlaamse Regering en kan al in september een definitieve goedkeuring krijgen. De VRWI vraagt dat de VRWI-leden al vroeger ontslag zouden (kunnen) nemen en dat dit zou gebeuren op het ogenblik dat de VARIO in werking treedt:** m.a.w. op de dag van het in werking treden van het besluit dat de benoeming van de VARIO-leden regelt.

Gehandtekend

Danielle Raspoet
Algemeen Secretaris

Gehandtekend

Dirk Boogmans
Voorzitter

VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL
FOR SCIENCE
AND INNOVATION

KOOLSTRAAT 35
B-1000 BRUSSEL
WWW.VRWI.BE

T +32 2 553 24 40
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER
D. RASPOET | SECRETARIS

